

Lovforslag nr. L 186. Fremsat den 10. februar 1999 af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner og lov om trafikstøtte til de mindre øer

(Forhøjelse af statens tilskud til kommuner på øer, der består af en eller to kommuner)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, jf. lovbeholdning nr. 571 af 4. juli 1997, som ændret senest ved lov nr. 1015 af 23. december 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 19, stk. 1, affattes således:

»Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner. Tilskudsrammen udgør 133,3 mio. kr. for kommuner og 55,1 mio. kr. for amtskommuner. Tilskuddet reguleres fra og med 2001 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.«

2. § 22, stk. 1-3, ophæves og i stedet indsættes:

»Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af en eller to kommuner. Der ydes dog ikke tilskud til Fanø Kommune. Tilskuddet for år 2000 udgør 35,5 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2001 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For de kommuner, som modtager tilskud, fordeles tilskuddet til kommunerne efter indbyggertal og sejltid samt med et grundtilskud på 3 mio. kr. pr. ø.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 2.

§ 2

I lov nr. 1094 af 29. december 1997 om trafikstøtte til de mindre øer foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

»For at sikre levevilkårene for beboerne i de små øsamfund yder indenrigsministeren tilskud til de amtskommuner og kommuner, hvori øerne er beliggende, til amtskommunernes og kommunernes betaling i henhold til lov om færgefart for varetagelsen af samfundets interesser i driften af de færgeruter, der er omfattet af denne lov, jf. stk. 2. Indenrigsministeren yder endvidere tilskud efter § 4 til investeringer i færger og færgelejer.«

2. § 1, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tilskud efter denne lov.«

3. I § 1, stk. 4, ændres »kan fastsætte, at der kan ydes tilskud efter stk. 1« til: »yder tilskud«.

4. I § 2 ændres »De tilskud, som indenrigsministeren yder til færgedrift« til: »Bevillingen til statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1«.

5. I § 3, stk. 1, ændres »mindst samme tilskud til færgedrift efter § 1 som staten« til: »en egenfinansieret betaling til færgedrift af mindst samme

størrelse som statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1«.

6. I § 3, *stk. 2*, ændres »mindst samme tilskud til færgedrift som staten« til: »en egenfinansieret betaling til færgedrift af mindst samme størrelse som statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1«.

7. I § 3, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Inden for amtskommunen fordeles amtskommunens og kommunernes betaling som nævnt i § 1, stk. 1, for færgedrift mellem færgeruterne på samme måde som statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1, medmindre amtskommunen og kommunerne er enige om en anden fordeling.«

8. I § 4, *stk. 1*, ændres »til færgeruter omfattet af loven« til: «, som ejes af kommunen eller amts-

kommunen med henblik på drift af en færgerute omfattet af loven, jf. § 1, stk. 2«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999, dog træder § 2 først i kraft den 1. januar 2000.

Stk. 2. § 1 har virkning fra og med tilskudsåret 2000.

Stk. 3. For lån som nævnt i § 4, stk. 1, i lov nr. 1094 af 29. december 1997 om trafikstøtte til de mindre øer, der er optaget før den 1. januar 2000, ydes tilskud til betaling af ydelse på lånene efter de hidtil gældende regler.

Stk. 4. Statens generelle tilskud til kommunerne efter § 10 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner nedsættes med virkning fra og med tilskudsåret 2000 med 4 mio. kr.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets formål

Der kan efter § 22 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner ydes tilskud til kommuner på øer, der består af en eller to kommuner. Det er en forudsætning, at øen er uden fast forbindelse, dvs. trafikken til og fra øen varetages af færger. I henhold til denne bestemmelse ydes der tilskud til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing. Det er fortsat hensigten, at tilskuddet skal ydes til disse kommuner. Fanø Kommune skal som hidtil ikke modtage tilskud. Dette skyldes, at Fanø Kommune – i modsætning til de fire øvrige kommuner – har et forholdsvis højt skattegrundlag. Kommunen ligger tæt på fastlandet og er ikke i samme grad som de øvrige ø-kommuner præget af isolation. Hertil kommer, at kommunen ikke er økonomisk involveret i færgedriften til øen.

Tilskuddet efter § 22 ydes med henblik på i et vist omfang at kompensere kommunerne for de merudgifter, som disse kommuner har som følge af deres ø-beløgenhed.

Forslaget indebærer en forøgelse af dette tilskud samt en forenkling af reglerne herom.

Baggrunden for forslaget om at forøge tilskuddet er, at der i de senere år er foretaget betydelige investeringer i nye færger til betjeningen af Læsø og Ærø. Disse investeringer vil i de kommende år medføre en betydelig belastning af disse kommuners økonomi, og forøgelsen af tilskuddet sigter specielt på at afhjælpe de økonomiske problemer i kommunerne på disse øer.

Formålet med lovændringen er således først og fremmest at forøge tilskuddet til kommunerne på Læsø og Ærø. Forslaget sigter ikke mod at forøge tilskuddet til Samsø Kommune. Det skyldes bl.a., at staten ved Banestyrelsen yder betaling for driften af færgeruten Kalundborg-Samsø.

Herudover sigter lovforslaget på at gøre tilskuddet mere tidssvarende, således at der bliver tale om et generelt tilskud til disse kommuner frem for et tilskud, der til en vis grad er øremærket. Det indebærer, at der

ikke længere i loven fastsættes betingelser om kommunernes anvendelse af midlerne. Bestemmelsen får hermed samme karakter som de øvrige bestemmelser i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Endvidere indeholder lovforslaget i § 2 en række ændringer af lov om trafikstøtte til de mindre øer. Formålet med ændringerne er at sikre, at amtskommunernes og kommunernes betaling efter lov om trafikstøtte til de mindre øer sker i overensstemmelse med bestemmelserne i det forslag til lov om færgefart, herunder bestemmelserne om udbud, som trafikministeren har fremsat for Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag.

De foreslåede ændringer indebærer ikke nogen ændringer i den såkaldte »tredjedelsordning«, der gælder efter loven vedrørende henholdsvis statens, amtskommuners og kommuners finansiering af færgedrift for så vidt angår de af loven omfattede færgeruter.

De gældende regler

I henhold til de gældende regler yder indenrigsministeren et årligt tilskud til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing. Det samlede tilskud for tilskudsåret 1999 til disse fire kommuner udgør 27,7 mio. kr. Dette tilskud fordeles til de pågældende kommuner efter befolkningstal, antal 16-19 årige, transporteret fragtmængde og sejltid.

Tilskuddet til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing ydes under forudsætning af, at vedkommende kommune efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren efter indstilling fra vedkommende amtsråd, yder tilskud med henblik på at lette besejlingsforholdene og at støtte unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte øerne. Herudover er det en betingelse for tilskud, at vedkommende amtsråd yder et tilskud af en størrelse, der fastsættes af indenrigsministeren.

I henhold til denne bestemmelse har indenrigsministeren i årene 1989 og 1990 godkendt tilskudsordningerne for disse fire kommuner. Disse ordninger er – med enkelte justeringer – stadig gældende.

Kommunerne har valgt forskellige ordninger med henblik på at yde tilskud til at lette besejlingsforholdene. Kommunerne på Ærø yder tilskud til færgeselskabet. Samsø Kommune yder fragttøtte til virksomheder beliggende på øen, mens Læsø Kommune yder både tilskud til færgeselskabet og fragttøtte til virksomheder beliggende på øen. Hertil kommer, at Samsø Kommune yder tilskud til nedsættelse af færgetaksterne for de fastboende på øerne.

De pågældende amtskommuner har ligeledes valgt forskellige måder af yde støtte på. Fyns Amtskommune yder et tilskud på ca. 0,9 mio. kr. til færgedriften til Ærø. Århus Amtskommune yder støtte til unge, der efter folkeskolen nødsages til at fraflytte Samsø, mens Nordjyllands Amtskommune yder et tilskud på ca. 5,8 mio. kr. til færgedriften til Læsø.

Den statslige betaling i henhold til ovennævnte aftale om betaling for driften af færgeruten Kalundborg-Samsø udgør ca. 15 mio. kr.

Endelig skal det bemærkes, at staten ved Trafikministeriet yder 0,8 mio. kr. i tilskud til færgedriften til Læsø.

3. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indebærer ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner L 1994 nr. 423; FT 1993/94: 8317, 8717, 10914, 11611; A 7663; B 1309, og lov om trafikstøtte til de mindre øer L 1997 nr. 1094; FT1997/98: 1612, 2417, 2619; A 1921; B 143.

Lovforslaget indebærer i hovedsagen tre ændringer: en forenkling af reglerne, en forøgelse af statens samlede tilskud til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing og en ændret fordelingsnøgle.

3.1. Forenkling af reglerne

I henhold til de gældende regler har Indenrigsministeriet i årene 1989 og 1990 godkendt detaljerede regler for kommunernes tilskud med henblik på at lette besejlingsforholdene og støtte unge, der efter folkeskolen nødsages til at fraflytte øerne.

Der har imidlertid ikke været tilstræbt ensartethed i reglerne, og Indenrigsministeriet har derfor ved godkendelsen af reglerne accepteret, at man har valgt at indrette sig forskelligt på de tre øer. Der har heller ikke i loven været krav om, at hele tilskuddet efter § 22 skulle anvendes til de nævnte formål. Kommunerne har derfor i et vist omfang haft mulighed for at lade dele af tilskuddet indgå i den generelle kommunale finansiering.

Det forekommer ikke tidssvarende, at Indenrigsministeriet skal godkende detaljerede regler for den en-

kelte kommunes anvendelse af tilskudsmidler. Det indgår derfor i forslaget, at bestemmelserne herom udgår, således at tilskuddet fremover ydes som et generelt tilskud til disse kommuner. Tilskuddet ydes dog fortsat med henblik på i et vist omfang at kompensere disse kommuner for de merudgifter, kommunerne har som følge af beliggenheden på en ø.

3.2. Forøgelse af det samlede tilskud

Lovforslaget indebærer, at tilskuddet i henhold til § 22 forøges med 6,8 mio. kr. Samtidig afskaffes Trafikministeriets tilskud til færgedriften til Læsø på ca. 0,8 mio. kr., således at nettoforøgelsen af tilskuddet udgør 6 mio. kr.

Den samlede forøgelse af tilskuddet på 6,8 mio. kr. finansieres ved en reduktion af statens generelle tilskud til kommunerne (bloktilskuddet) med 4 mio. kr., en reduktion på 2 mio. kr. af tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner i henhold til § 19 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner samt – som nævnt ovenfor – en overførsel af Trafikministeriets tilskud til færgedriften til Læsø på 0,8 mio. kr.

Når en del af tilskudsforøgelsen finansieres af puljen til vanskeligt stillede kommuner, skyldes det, at forøgelsen af tilskuddet i henhold til § 22 i et vist omfang reducerer disse fire kommuners behov for tilskud som vanskeligt stillede kommuner.

3.3. Ændret fordelingsnøgle

Lovforslaget indebærer, at fordelingen af tilskuddet mellem de fire kommuner ændres. Det er tilstræbt at indføre en forholdsvis enkel fordelingsnøgle, som kan opgøres efter objektive kriterier, og som i større omfang end hidtil tilgodeser de økonomisk vanskeligt stillede kommuner på Læsø og Ærø.

Det er derfor valgt at fordele en del af tilskuddet som et grundtilskud på 3 mio. kr. til hver ø, samt at fordele den resterende del af tilskuddet efter en fordelingsnøgle.

Denne fordeling af grundtilskuddet indebærer, at kommunerne på Ærø – Marstal og Ærøskøbing Kommuner – må dele grundtilskuddet til Ærø. Disse kommuner kan således ikke opnå en økonomisk fordel ved, at øen er opdelt i to kommuner.

Den resterende del af tilskuddet fordeles som nævnt efter en fordelingsnøgle, hvor der dels tages hensyn til kommunernes indbyggertal og dels afstanden til fastlandet. Afstanden til fastlandet tages her som et udtryk for kommunens »grad af isolation«, idet det antages, at en kommunes ø-betingede merudgifter vil være større, jo mere isoleret den er.

I denne fordelingsnøgle anvendes sejltiden som et udtryk for afstanden til fastlandet, idet det i højere grad er sejltiden end den fysiske afstand, der er afgørende for, hvor isoleret øen er.

De sejltider, der anvendes i fordelingsnøglen, er for Læsø Kommune 90 minutter, svarende til den aktuelle sejltid på ruten Læsø-Frederikshavn.

For Samsø Kommune anvendes den aktuelle sejltid på ruten Hou-Samsø på 75 minutter. Det er denne rute, der anses som den væsentligste rute til Samsø, og sejltiden på ruten Kalundborg-Samsø indgår derfor ikke i fordelingsnøglen.

For kommunerne på Ærø er sejltiden opgjort som et gennemsnit for de tre ruter til øen. Den beregnede sejltid bliver hermed 65 minutter.

Det må anses for hensigtsmæssigt, at det fremover er disse sejltider, der indgår i fordelingsnøglen. Formålet med at fastlåse sejltiderne i fordelingsnøglen på det nuværende niveau er, at kommunerne dermed ikke risikerer at få reduceret deres tilskud som følge af en eventuel senere indsættelse af en hurtigere færge.

3.4. Ændring af lov om trafikstøtte til de mindre øer

Lovforslaget tilsigter primært at sikre, at amtskommuners og kommuners betaling efter lov om trafikstøtte til de mindre øer sker i overensstemmelse med bestemmelserne i det forslag til lov om færgefart, herunder bestemmelserne om udbud, som trafikministeren har fremsat for Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag.

Finansiering af forøgelsen af § 22 tilskuddet

Overførsel af Trafikministeriets tilskud til færgedriften til Læsø	0,8 mio. kr.
Overført fra tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner	2,0 mio. kr.
Overført fra bloktilskuddet	4,0 mio. kr.
I alt	6,8 mio. kr.

Virningen for de fire kommuner af forøgelsen af tilskuddet i henhold til § 22 og den ændrede fordeling af tilskuddet er illustreret i nedenstående tabel, hvor der tages udgangspunkt i det faktiske tilskud for 1999

Lovændringen indebærer, at staten fremover yder tilskud til de af loven omfattede amtskommuner og kommuner i stedet for som i dag til driften af de enkelte færgeruter. Det er dog ikke hensigten hermed at ændre på størrelsen af de statslige tilskud, og amtskommunernes henholdsvis kommunernes udgifter vedrørende trafikstøtte-loven skal fortsat være af mindst samme størrelse som statens tilskud.

Ændringen af § 4, stk. 1, skal sikre, at der ikke kan ydes tilskud til betaling af lån optaget til investering i færger, som ikke (længere) ejes af en kommune og/eller en amtskommune. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der ydes tilskud til betaling af lån til en færge, som ejes af en kommune og/eller en amtskommune, og som kommunen henholdsvis amtskommunen stiller til rådighed for et færageselskab, der driver færgeruten på grundlag af en aftale med vedkommende myndighed, jf. § 2, stk. 2, i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om færgefart.

Der vil dog i henhold til lovforslagets § 2 fortsat ydes tilskud til betaling af lån, som kommuner og amtskommuner før lovens ikrafttræden har optaget til investeringer i færger og færgelejer i henhold til § 4, stk. 1, uanset om den pågældende færge ejes af kommunen og/eller amtskommunen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for staten.

Forøgelsen af tilskuddet i henhold til § 22 forudsættes finansieret på følgende måde:

og et beregnet tilskud for 1999, hvor det samlede tilskud forøges med 6,8 mio. kr. og den foreslåede fordelingsnøgle anvendes.

Illustration af den foreslåede omlægning af tilskuddet i henhold til § 22

	§ 22 tilskud i 1999	Tilskud fra Trafikministeriet	Beregnet tilskud i henhold til lovforslaget	Forskel
Marstal	5,5		7,1	1,6
Ærøskøbing	5,9		8,0	2,1
Samsø	11,4		11,1	-0,3
Læsø	4,9	0,8	8,3	2,6
I alt	27,7	0,8	34,5	6,0

Den foreslåede fordeling vil således medføre væsentlige forbedringer for kommunerne på Ærø og Læsø, mens tilskuddet til Samsø Kommune vil blive reduceret med et mindre beløb. Samsø Kommune vil dog stadig være den kommune, der får det største tilskud.

Det skal bemærkes, at forøgelsen af § 22-tilskuddet til disse kommuner må forventes at betyde, at disse kommuner vil få et mindre behov for tilskud som vanskeligt stillede kommuner i henhold til § 19 i lov om kommunal udliigning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. Det er som tidligere nævnt baggrunden for, at det er valgt at finansiere en del af tilskudsforøgelsen ved at overføre 2 mio. kr. fra puljen til vanskeligt stillede kommuner.

Endelig finansieres 4 mio. kr. af tilskudsforøgelsen ved en reduktion af det kommunale bloktilskud. Denne nedsættelse vil blive fordelt på alle landets kommuner.

5. Forholdet til EU-retten

De fire kommuner, som modtager tilskud fra staten i henhold til § 22 i lov om kommunal udliigning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, yder i et vist omfang direkte eller indirekte tilskud til driften af færgeruterne til Læsø, Samsø og Ærø med henblik på at sikre, at driften af disse ruter bliver varetaget. Det er ikke regeringens opfattelse, at de ydede tilskud har haft karakter af statsstøtte efter EF-Traktatens artikel 92, stk. 1, idet de ikke har påvirket samhandlen mellem medlemsstaterne. Regeringen har herved især lagt vægt på, at de pågældende færgeruter er af så udpræget lokal og økonomisk begrænset karakter, at de er uden grænseoverskridende konkurrencemæssig interesse, at de pågældende øer økonomisk er meget svagt stillede, og at de ydede tilskud til færgeruterne absolut set er af meget begrænset omfang. De pågældende ruter, som er af afgørende betydning for de pågældende øers økonomiske udvikling, har således ikke kunnet betragtes som kommercielt ledvedygtige og dermed attraktive.

Det er dog samtidig regeringens opfattelse, at især udviklingen i de senere og kommende år i konkurrencesituationen i EU om færgetransport muligvis vil betyde, at der efterhånden også vil være en grænseoverskridende kommerciel interesse hos EU-redere for at få adgang til at besejle ruterne til og fra selv mindre øer som Læsø, Samsø og Ærø, men fortsat mod en vis offentlig betaling for opfyldelse af nødvendige offentlige forpligtelser. Da en kommerciel interesse for disse færgeruter samtidig vil kunne bidrage til, at behovet for offentlig betaling begrænses mest muligt, ønsker regeringen gennem offentlige udbud at opmuntre til konkurrence om besejlingen.

Det indgår derfor i det forslag til lov om færgefart, som trafikministeren fremsætter samtidig med dette forslag, at offentlige myndighedsaftaler om at yde andre betaling for varetagelsen af samfundets interesse i driften af en færgerute som hovedregel kun kan indgås efter forudgående udbud. Lovforslaget om færgefart skal endvidere udelukke, at en myndigheds økonomiske engagement i forhold til en færgeoperatør består i andet end betaling af markedsprisen for ydelsen. Trafikministerens lovforslag skal herunder sikre, at varetagelsen af samfundets behov sker i overensstemmelse med EU-retten, herunder navnlig cabotagejadsforordningen (Rådets forordning (3577/92) af 7. december 1992 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne) (EFT 1992 L 364/7).

6. Miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

7. Udtalelser over lovforslaget

Lovforslaget har, for så vidt angår ændringerne i lov om kommunal udliigning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner (lovforslagets § 1), været sendt til høring i Kommunernes Landsforening, Amsrådsforeningen, Marstal Kommune, Ærøskøbing Kommune, Samsø Kommune, Læsø Kommune,

Fyns Amtskommune, Århus Amtskommune og Nordjyllands Amtskommune. Der er herefter indarbejdet forslag til ændring af lov om trafikstøtte til de mindre øer (lovforslagets § 2). Forslaget vil derfor blive sendt

til fornyet høring i Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen og Sammenslutningen af Danske Småøer.

Bilag

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen økonomiske konsekvenser for staten. En mindre omfordeling mellem kommunene.	-
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	-	-
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Miljømæssige konsekvenser	-	-
Administrative konsekvenser for borgere	-	-
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget skal sikre, at amtskommuners og kommuners betaling efter lov om trafikstøtte til de mindre øer sker i overensstemmelse med bestemmelserne i det forslag til lov om færgefart, herunder bestemmelserne om udbud, som trafikministeren har fremsat for Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag. Lovforslaget om færgefart skal bl.a. sikre, at samfundets behov for færgedrift sker i overensstemmelse med EU-retten, navnlig cabotageforordningen. Der henvises i øvrigt til afsnit 5. Forholdet til EU-retten i de almindelige bemærkninger.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Ændringen af § 19, stk. 1, indebærer, at tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner nedsættes med 2 mio. kr. fra og med år 2000. De 2 mio. kr. medgår til finansiering af det forøgede tilskud i henhold til lo-

vens § 22, jf. lovforslagets § 1, nr. 2. Herudover der kun tale om redaktionelle ændringer.

De fastsatte tilskudsrammer for kommuner og amtskommuner er fremkommet som en fremskrivning til år 2000 af de tilskudsrammer, der er fastsat for 1999. Tilskudsrammerne er fremskrevet med et foreløbigt skøn for satsreguleringsprocenten for år 2000 på 2,6 procent. Herefter er den kommunale tilskudsramme reduceret med 2 mio. kr., jf. tabellen nedenfor

Fremskrivning af tilskudsrammerne

	Kommuner	Amtskommuner
Tilskud for 1999	131,9	53,7
Fremskrivning	3,4	1,4
Fremskrevet tilskud	135,3	55,1
Reduktion vedr. § 22	-2,0	
I alt	133,3	55,1

På denne baggrund er den kommunale tilskudsramme for år 2000 fastsat til 133,3 mio. kr. og den amtskommunale tilskudsramme til 55,1 mio. kr.

Til nr. 2.

I den foreslåede affattelse af § 22 fastsættes tilskuddet efter denne bestemmelse til 35,5 mio. kr. i år 2000. Det er som hidtil hensigten, at tilskuddet ydes til kommunerne Læsø, Samsø, Ærøskøbing og Marstal.

Dette tilskud er fremkommet som en fremskrivning af det fastsatte tilskud for 1999, fremskrevet med et foreløbigt skøn for satsreguleringsprocenten for år 2000 på 2,6 procent. Herefter er tilskuddet forøget med i alt 6,8 mio. kr. Denne tilskudsforøgelse finan-

sieres ved en overførsel af Trafikministeriets hidtidige tilskud til færgedriften til Læsø på 0,8 mio. kr., en overførsel på 2 mio. kr. fra tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner og en reduktion af bloktilskuddet til kommunerne på 4 mio. kr., jf. tabellen nedenfor:

Beregning af § 22 tilskuddet for år 2000

Tilskud for 1999	28,0
Fremskrivning med satsreguleringsprocenten	0,7
Overførsel af Trafikministeriets tilskud til færgedriften til Læsø	0,8
Overført fra tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner	2,0
Overført fra bloktilskuddet	4,0
I alt i år 2000	35,5

Det fremgår videre af den foreslåede affattelse af § 22, stk. 1, at tilskuddet fordeles til de pågældende kommuner efter indbyggertal og sejltid samt med et grundtilskud på 3 mio. kr. pr. ø.

Denne fordeling af grundtilskuddet indebærer, at kommunerne på Ærø må dele grundtilskuddet til Ærø. Disse kommuner kan således ikke opnå en økonomisk fordel ved, at øen er opdelt i to kommuner.

Den resterende del af tilskuddet fordeles som nævnt efter en fordelingsnøgle, hvor der dels tages hensyn til kommunernes indbyggertal og dels afstanden til fastlandet. I denne fordelingsnøgle anvendes sejltiden som et udtryk for afstanden til fastlandet, idet det i højere grad er sejltiden end den fysiske afstand, der er afgørende for, hvor isoleret øen er.

Fordelingsnøglen beregnes som indbyggertal x sejltid. Det indbyggertal, der indgår i beregningen, vil være kommunens indbyggertal den 1. januar i beregningsåret. De sejltider, der indgår i fordelingsnøglen, er de sejltider, der er gældende på nuværende tidspunkt, jf. nedenfor. En eventuel indsættelse af færger med andre sejltider vil således ikke forrykke fordelingen.

Den sejltid, der anvendes i fordelingsnøglen, er for Læsø Kommune 90 minutter, svarende til den aktuelle sejltid på ruten Læsø-Frederikshavn.

For Samsø Kommune anvendes den aktuelle sejltid på ruten Hou-Samsø på 75 minutter. Det er denne rute, der anses som den væsentligste rute til Samsø, og sejltiden på ruten Kalundborg-Samsø indgår derfor ikke i fordelingsnøglen.

For kommunerne på Ærø er sejltiden opgjort som et gennemsnit for de tre ruter til øen. Den beregnede sejltid bliver hermed 65 minutter.

Til § 2

Lovforslaget skal primært at sikre, at amtskommuners og kommuners betaling efter lov om trafikstøtte

til de mindre øer sker i overensstemmelse med bestemmelserne i det forslag til lov om færgefart, herunder bestemmelserne om udbud, som trafikministeren har fremsat for Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag.

Lovændringen indebærer, at staten fremover yder tilskud til de af loven omfattede amtskommuner og kommuner i stedet for som i dag til driften af de enkelte færgeruter. De kommuner og amtskommuner, som staten yder tilskud til efter denne lov, vil som konsekvens af det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om færgefart skulle foretage et udbud af varetagelsen af den offentlige interesse i driften af de færgeruter, som er omfattet af loven. Dette vil også gælde de ruter, som de pågældende kommuner og/eller amtskommuner driver. Der vil blive fastsat nærmere regler herom i medfør af den foreslåede ændring af bemyndigelsen i lovens § 1, stk. 1.

Det er ikke hensigten at ændre på størrelsen af de statslige tilskud, og amtskommunernes henholdsvis kommunernes udgifter vedrørende trafikstøtteleven skal fortsat være af mindst samme størrelse som statens tilskud.

Ændringen af § 4, stk. 1, skal sikre, at der ikke kan ydes tilskud til betaling af lån optaget til investering i færger, som ikke (længere) ejes af en kommune og/eller en amtskommune. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der ydes tilskud til betaling af lån til en færge, som ejes af en kommune og/eller en amtskommune, og som kommunen henholdsvis amtskommunen stiller til rådighed for et færgeselskab, der driver færgeruten på grundlag af en aftale med vedkommende myndighed, jf. § 2, stk. 2, i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om færgefart.

Der vil dog i henhold til lovforslagets § 3 fortsat ydes tilskud til betaling af lån, som kommuner og amtskommuner før lovens ikrafttræden har optaget til

F. t. l. vedr. komm. udlign. og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner m.v.

investeringer i færger og færgelejer i henhold til § 4, stk. 1, uanset om den pågældende færge ejes af kommunen og/eller amtskommunen.

Til § 3

Lovens § 1 har virkning fra og med tilskudsåret 2000, mens § 2 træder i kraft den 1. januar 2000, det vil sige samtidig med det af trafikministeren fremsatte forslag til lov om færgefart. Det er en følge af, at de foreslåede ændringer primært tilsigter at sikre, at betaling efter lov om trafikstøtte til de mindre øer sker i overensstemmelse med bestemmelserne i det forslag til lov om færgefart, herunder bestemmelserne om ud-

bud, som trafikministeren har fremsat for Folketinget samtidig hermed.

Stk. 3 indebærer, at der fortsat kan ydes tilskud til betaling af lån, som kommuner og amtskommuner før lovens ikrafttræden har optaget til investeringer i færger og færgelejer i henhold til § 4, stk. 1, uanset om den pågældende færge ejes af kommunen og/eller amtskommunen.

Stk. 4 indebærer, at det kommunale bloktilskud fra og med tilskudsåret 2000 reduceres med 4 mio. kr. Denne reduktion af det kommunale bloktilskud medgår til at finansiere forøgelsen af tilskuddet i henhold til lovens § 22, jf. bemærkningerne ovenfor til § 1, nr. 2.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 19. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner. Tilskudsrammen udgør 123 mio. kr. for kommuner og 50 mio. kr. for amtskommuner. Tilskuddet reguleres fra og med 1997 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For året 1997 forhøjes tilskuddet med en procent ud over satsreguleringsprocenten svarende til den nedregulering, der følger af forhøjelsen af arbejdsmarkedsbidragene.

Stk. 2.....

Stk. 3.....

§ 22. Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommune på øer, der består af én eller to kommuner.

Stk. 2. Det er en forudsætning for tilskud efter stk. 1

- 1) at vedkommende kommune efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren efter indstilling fra vedkommende amtsråd, yder tilskud med henblik på at lette besejlingsforholdene og at støtte unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte øerne, og
- 2) at de pågældende amtskommuner til de nævnte formål yder et tilskud af en størrelse, der fastsættes af indenrigsministeren efter indstilling fra vedkommende amtsråd.

Lovforslaget

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 571 af 4. juli 1997, som ændret senest ved lov nr. 1015 af 23. december 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 19, stk. 1, affattes således:

»Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner. Tilskudsrammen udgør 133,3 mio. kr. for kommuner og 55,1 mio. kr. for amtskommuner. Tilskuddet reguleres fra og med 2001 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.«

2. § 22, stk. 1-3, ophæves og i stedet indsættes:

»Indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af en eller to kommuner. Der ydes dog ikke tilskud til Fanø Kommune. Tilskuddet for år 2000 udgør 35,5 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2001 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For de kommuner, som modtager tilskud, fordeles tilskuddet til kommunerne efter indbyggertal og sejltid samt med et grundtilskud på 3 mio. kr. pr. ø.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 2.

Gældende formulering

Stk. 3. Tilskuddet for 1994 udgør 25,1 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 1995 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. For hvert af årene 1995-97 forhøjes tilskuddet med én procent ud over satsreguleringsprocenten svarende til den nedregulering, der følger af forhøjelsen af arbejdsmarkedsbidragene. Tilskuddet fordeles til de pågældende kommuner efter befolkningstal, antal 16-19-årige, transporteret fragtmængde og sejltid.

Stk. 4. Indenrigsministeren kan yde tilskud til kommuner med henblik på at støtte unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte øer, der er en del af en kommune. Tilskud kan ligeledes ydes af de kommuner og amtskommuner, hvori øerne er beliggende.

§ 1. For at sikre levevilkårene for beboerne i de små øsamfund yder indenrigsministeren og de amtskommuner og kommuner, hvori øerne er beliggende, tilskud til færgedrift og investeringer i færger og færgelejer.

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter, hvilke færgeruter loven omfatter.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter de nærmere vilkår for tilskud og regler for afregning af tilskud.

Stk. 4. Indenrigsministeren kan fastsætte, at der kan ydes tilskud efter stk. 1 til vedligeholdelse af vejforbindelser til Mandø.

§ 2. De tilskud, som indenrigsministeren yder til færgedrift, fastsættes på de årlige bevillingslove.

Lovforslaget

§ 2

I lov nr. 1094 af 29. december 1997 om trafikstøtte til de mindre øer foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

»For at sikre levevilkårene for beboerne i de små øsamfund yder indenrigsministeren tilskud til de amtskommuner og kommuner, hvori øerne er beliggende, til amtskommunernes og kommunernes betaling i henhold til lov om færgefart for varetagelsen af samfundets interesser i driften af de færgeruter, der er omfattet af denne lov, jf. stk. 2. Indenrigsministeren yder endvidere tilskud efter § 4 til investeringer i færger og færgelejer.«

2. § 1, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tilskud efter denne lov.«

3. I § 1, stk. 4, ændres »kan fastsætte, at der kan ydes tilskud efter stk. 1« til: »yder tilskud«.

4. I § 2 ændres »De tilskud, som indenrigsministeren yder til færgedrift« til: »Bevillingen til statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1«.

Gældende formulering

§ 3. De amtskommuner, hvori øerne er beliggende, skal årligt yde mindst samme tilskud til færgedrift efter § 1 som staten, medmindre indenrigsministeren bestemmer andet.

Stk. 2. Inden for amtskommunen skal de kommuner, hvori øerne er beliggende, tilsammen årligt yde mindst samme tilskud til færgedrift som staten, medmindre indenrigsministeren bestemmer andet.

Stk. 3. Inden for amtskommunen fordeles amtskommunens og kommunernes tilskud til færgedrift mellem færgeruterne på samme måde som statens tilskud til færgedrift efter § 1, medmindre amtskommunen og kommunerne er enige om en anden fordeling.

§ 4. Kommuner og amtskommuner, der har optaget lån til investeringer i færger og færgelejer til færgeruter omfattet af loven, modtager tilskud til betaling af ydelsen på lånene, jf. dog stk. 5.

Stk. 2....

Stk. 3....

Stk. 4....

Stk. 5....

Lovforslaget

5. I § 3, *stk. 1*, ændres »mindst samme tilskud til færgedrift efter § 1 som staten« til: »en egenfinansieret betaling til færgedrift af mindst samme størrelse som statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1«.

6. I § 3, *stk. 2*, ændres »mindst samme tilskud til færgedrift som staten« til: »en egenfinansieret betaling til færgedrift af mindst samme størrelse som statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1«.

7. I § 3, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Inden for amtskommunen fordeles amtskommunens og kommunernes betaling som nævnt i § 1, stk. 1, for færgedrift mellem færgeruterne på samme måde som statens tilskud som nævnt i § 1, stk. 1, medmindre amtskommunen og kommunerne er enige om en anden fordeling.«

8. I § 4, *stk. 1*, ændres »til færgeruter omfattet af loven« til: «, som ejes af kommunen eller amtskommunen med henblik på drift af en færgerute omfattet af loven, jf. § 1, stk.2«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999, dog træder § 2 først i kraft den 1. januar 2000.

Stk. 2. § 1 har virkning fra og med tilskudsåret 2000.

Stk. 3. For lån som nævnt i § 4, stk. 1, i lov nr. 1094 af 29. december 1997 om trafikstøtte til de mindre øer, der er optaget før den 1. januar 2000, ydes tilskud til betaling af ydelse på lånene efter de hidtil gældende regler.

Stk. 4. Statens generelle tilskud til kommunerne efter § 10 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner nedsættes med virkning fra og med tilskudsåret 2000 med 4 mio. kr.

Til lovforslag nr. L 186. Skriftlig fremsættelse (10. februar 1999)

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner og lov om trafikstøtte til de mindre øer (Forhøjelse af statens tilskud til kommuner på øer, der består af en eller to kommuner)

(Lovforslag nr. L 186).

Indenrigsministeren yder efter § 22 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner tilskud til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing. Tilskuddet til disse kommuner ydes med henblik på i et vist omfang at kompensere kommunerne for de merudgifter, som disse kommuner har som følge af deres ø-beliggenhed.

Forslaget indebærer en forøgelse af dette tilskud samt en forenkling af reglerne herom. Forslaget indebærer tillige en vis omfordeling af tilskuddet, således at statens tilskud til kommunerne på Ærø og Læsø forøges, mens der sker en mindre nedsættelse af tilskuddet til Samsø Kommune.

Baggrunden for forslaget om at forøge tilskuddet er, at der i de senere år er foretaget betydelige investeringer i nye færger til betjeningen af Læsø og Ærø. Disse investeringer vil i de kom-

mende år medføre en betydelig belastning af disse kommuners økonomi, og forøgelsen af tilskuddet sigter specielt på at afhjælpe de økonomiske problemer i kommunerne på disse øer.

Herudover sigter lovforslaget på at gøre tilskuddet mere tidssvarende, således at der bliver tale om et generelt tilskud til disse kommuner frem for et tilskud, der til en vis grad er øremærket. Det indebærer, at der ikke længere i loven fastsættes betingelser om kommunernes anvendelse af midlerne. Bestemmelsen får hermed samme karakter som de øvrige bestemmelser i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Endelig indeholder lovforslaget visse ændringer af lov om trafikstøtte til de mindre øer. Denne del af lovforslaget skal primært sikre, at amtskommuners og kommuners betaling efter lov om trafikstøtte til de mindre øer sker i overensstemmelse med bestemmelserne i det forslag til lov om færgefart, herunder bestemmelserne om udbud, som trafikministeren har fremsat for Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.